

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7345
Ημερομ. Κατάθεσης: 28/7/2026

Αθήνα, 28.07.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: Πέντε χρόνια μετά τον ν. 4792/2021 παραμένουν ανεκπλήρωτες οι δεσμεύσεις για την καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στην αγροδιατροφική αλυσίδα

Κατά την ψήφιση του ν. 4792/2021, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είχε παρουσιάσει το νέο θεσμικό πλαίσιο ως το «τέλος στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές» εις βάρος των παραγωγών, υποστηρίζοντας ότι θα διασφαλιστούν η εξόφληση των ευαλλοίωτων αγροτικών προϊόντων εντός 30 ημερών, η ενίσχυση της διαπραγματευτικής θέσης των αγροτών, η αύξηση της ρευστότητάς τους και η αποτελεσματική αντιμετώπιση καταχρηστικών πρακτικών στην αγροδιατροφική αλυσίδα.

Ωστόσο, πέντε χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου, δεν προκύπτει ότι οι στόχοι αυτοί έχουν επιτευχθεί.

Με την υπ' αριθ. 279/79071/19-4-2024 απάντηση του σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ανέφερε ότι η Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών, η οποία συγκροτήθηκε κατ' εφαρμογή του ν. 4792/2021, είχε μέχρι τότε δεχθεί μόλις τέσσερις (4) καταγγελίες, εκ των οποίων καμία δεν είχε οδηγήσει στην επιβολή κυρώσεων, γεγονός που δημιουργεί εύλογα ερωτήματα ως προς την αποτελεσματικότητα του θεσμού και την πραγματική εφαρμογή του ν. 4792/2021..

Παράλληλα, το ίδιο το Υπουργείο αναγνώριζε ότι επικρατεί επιφυλακτικότητα των παραγωγών να προχωρούν σε καταγγελίες, λόγω της εξάρτησής τους από τους αγοραστές, της ανάγκης άμεσης διάθεσης της παραγωγής και της συνήθους σύναψης προφορικών συμφωνιών.

Έκτοτε έχουν παρέλθει περισσότερα από δύο χρόνια, διάστημα κατά το οποίο οι παραγωγοί εξακολουθούν να καταγγέλλουν καθυστερήσεις πληρωμών, μονομερείς αλλαγές στους όρους συναλλαγών και άλλες πρακτικές που ενδέχεται να εμπίπτουν στις απαγορεύσεις του ν. 4792/2021.

Ωστόσο, δεν έχουν δημοσιοποιηθεί στοιχεία σχετικά με τη δραστηριότητα της Επιτροπής, τον αριθμό των υποθέσεων που εξέτασε, ούτε την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού προστασίας των παραγωγών.

Επειδή η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές αποτελεί βασική προϋπόθεση για την προστασία του αγροτικού εισοδήματος και την εύρυθμη λειτουργία της αγροδιατροφικής αλυσίδας,

Επειδή η Ευρωπαϊκή Οδηγία (ΕΕ) 2019/633 έθεσε ένα ελάχιστο κοινό πλαίσιο προστασίας των παραγωγών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, αφήνοντας στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίσουν αυστηρότερες εθνικές ρυθμίσεις για την ενίσχυση της θέσης των αγροτών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων,

Επειδή η Γαλλία, μέσω των διαδοχικών νόμων Egalim (και ειδικότερα του Egalim 2 του 2021 και του Egalim 3 του 2023), επέλεξε να υπερβεί το ελάχιστο ευρωπαϊκό πλαίσιο, εισάγοντας μηχανισμούς που στοχεύουν στην ουσιαστική ανατροπή της ανισορροπίας ισχύος μεταξύ παραγωγών, μεταποιητών και μεγάλων αλυσίδων λιανικής,

Επειδή αντίθετα, στην Ελλάδα ο ν. 4792/2021 περιορίστηκε κυρίως στην ενσωμάτωση των ελάχιστων απαιτήσεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633, χωρίς να υιοθετηθούν πρόσθετοι μηχανισμοί που θα μπορούσαν να ενισχύσουν ουσιαστικά τη διαπραγματευτική θέση των παραγωγών, όπως η υποχρεωτική σύνδεση των τιμών με το κόστος παραγωγής, οι ισχυρότερες εγγυήσεις στις εμπορικές συμβάσεις και η αυξημένη διαφάνεια στη διαμόρφωση της τελικής τιμής.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πόσες συνεδριάσεις πραγματοποίησε η Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών κατά τα έτη 2024, 2025 και μέχρι σήμερα το 2026;
2. Πόσες καταγγελίες υποβλήθηκαν στην Επιτροπή ανά έτος κατά την ίδια περίοδο και ποια είναι η εξέλιξη καθεμίας (ολοκληρωμένη, εκκρεμής, απορριφθείσα ή διαβιβασθείσα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού);
3. Σε πόσες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν παραβάσεις του ν. 4792/2021 και ποιες διοικητικές κυρώσεις ή πρόστιμα επιβλήθηκαν ανά έτος;
4. Ποιο είναι το συνολικό ύψος των προστίμων που έχουν εισπραχθεί για τα έτη 2024, 2025 και 2026;
5. Έχει προβεί το Υπουργείο σε αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της Επιτροπής και ποια είναι τα συμπεράσματά του σχετικά με τον εξαιρετικά μικρό αριθμό καταγγελιών που είχε διαπιστωθεί στην προηγούμενη απάντησή του;
6. Προτίθεται η κυβέρνηση να εξετάσει την υιοθέτηση αντίστοιχων μέτρων με αυτά που εφαρμόστηκαν στη Γαλλία μέσω των νόμων Egalim 2 και Egalim 3, όπως η σύνδεση των τιμών παραγωγού με αντικειμενικούς δείκτες κόστους παραγωγής, η ενίσχυση των υποχρεωτικών συμβολαίων και η θέσπιση αποτελεσματικότερων μηχανισμών προστασίας των παραγωγών έναντι ισχυρών αγοραστών;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Δραγασάκης Ιωάννης
Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)
Τζανακόπουλος Δημήτριος
Τζούφη Μερόπη
Φωτίου Θεανώ